

MONITOR WIETNAMSKI

SIERPIEŃ-WRZESIEŃ 2017

„Monitor Wietnamski” omawia i komentuje najważniejsze wydarzenia związane z aktualną sytuacją polityczną, gospodarczą i społeczną w Wietnamie, ze szczególnym uwzględnieniem relacji z państwami Półwyspu Indochińskiego oraz krajami Europy Środkowej i Wschodniej
Materiał opracował dr Michał Zaręba – analityk Ośrodka Spraw Azjatyckich.

MONITOR WIETNAMSKI

SIERPIEŃ-WRZESIEŃ 2017

I. WYDARZENIA SZCZEBLA CENTRALNEGO

31 lipca – 3 sierpnia: Mozambik kolejnym krajem afrykańskim zacieśniającym więzi z Hanoi. Na zaproszenie premiera Nguyễn Xuân Phúca do Wietnamu przybył szef rządu w Maputo Carlos Agostinho do Rosário. Wśród członków delegacji afrykańskiej znaleźli się również wiceministrowie spraw zagranicznych oraz rolnictwa i bezpieczeństwa żywieniowego, choć współpraca międzynarodowa i handel żywnością nie były jedynymi tematami podejmowanymi przed przedstawicielami obydwu stron. Najwięcej uwagi poświęcono kwestiom walki ze skutkami klęsk naturalnych, których często doświadcza Mozambik. Podpisano również kilka porozumień o współpracy w dziedzinie awiacji i ochrony środowiska naturalnego. Na zakończenie wizyty premier Rosário został przyjęty przez lidera Komunistycznej Partii Wietnamu Nguyễn Phú Trọnga, który podkreślił dobre stosunki między rządzącą w Wietnamie KPW, a mozambickim FRELIMO.

7 – 10 sierpnia: wietnamsko – amerykańskie rozmowy nt. bezpieczeństwa. W pierwszej połowie sierpnia minister obrony Wietnamu Ngô Xuân Lịch udał się do Waszyngtonu, by porozmawiać z sekretarzem obrony Stanów Zjednoczonych Jamesem Mattisem. Efektem wspólnym ustaleń było podpisanie memorandum o współpracy w dziedzinie szkolenia personelu, misji ratunkowych („search and rescue”), rozminowywania, detoksykacji terenów zanieczyszczonych Agent Orange czy wspólnych działań w ramach misji pokojowych ONZ. Gen. Lịch podjął również temat współpracy straży przybrzeżnych obydwu państw, a pobyt w USA zakończył wizytując amerykańskie jednostki US Coast Guard.

PREMIER WĘGIER VIKTOR ORBÁN W WIETNAMIE

Wizyta szefa węgierskiego rządu w Hanoi pod koniec września była szeroko komentowana w lokalnych mediach. Wietnam budzi coraz większe zainteresowanie krajów Europy Środkowo-Wschodniej, a pobyt premiera Węgier może być odczytany jako chęć odgrywania przez Budapeszt roli lidera w kontaktach między Hanoi a państwami EŚW.

22 – 24 sierpnia: premier Turcji Binali Yıldırım w Wietnamie. Szefa tureckiego rządu powitał Nguyễn Xuân Phúc, na którego zaproszenie polityk przybył do Hanoi. Następnego dnia obaj premierzy przystąpili do rozmów na temat pogłębiania współpracy gospodarczej, inwestycyjnej oraz w dziedzinie nauki i technologii. Spotkanie zaowocowało podpisaniem umów i porozumień między wietnamskim Ministerstwem Finansów oraz tureckim resortem Ceł i Handlu, a także Ministerstwem Planowania i Inwestycji Wietnamu i Ministerstwem Gospodarki Turcji. Szefowie rządów uznali również, że konieczne jest wzmożenie działań w obszarach transportu i przemyśle stoczniowym oraz polepszenie sieci połączeń lotniczych w oparciu o lokalnych operatorów Turkish Airline i Vietnam Airlines. Jeszcze tego samego dnia Yıldırımı przyjęła Nguyễn Thị Kim Ngân przewodnicząca Zgromadzenia Narodowego Wietnamu. Pobyt w Hanoi premier Turcji zakończył udziałem w Wietnamsko-Tureckim Forum Biznesowym.

22 – 24 sierpnia: Nguyễn Phú Trọng z oficjalną wizytą w Indonezji. Sekretarz generalny Komunistycznej Partii Wietnamu stanął na czele delegacji, która udała się do Dżakarty. Wizytę Trọng rozpoczął od spotkania z przewodniczącym Ludowej Izby Reprezentantów Setyą Novanto i ze stojącym na czele Regionalnej Rady Reprezentantów Oesmanem Saptą Odangiem, dyskutując o potencjalnej współpracy ciał legislacyjnych obydwu państw. Drugiego dnia pobytu wietnamskiej delegacji miały miejsce rozmowy między Trọngiem a prezydentem Indonezji Joko Widodo. Dyskutowano przede wszystkim o bezpieczeństwie na wodach morskich, rybołówstwie i delimitacji wyłącznych stref ekonomicznych oraz kwestiach wymiany towarowej. Podpisano szereg umów i porozumień jak chociażby między Ministerstwem Przemysłu i Handlu Wietnamu a indonezyjskim resortem Energii i Surowców Mineralnych, co do współpracy w wydobywaniu gazu na terenach granicznych stref morskich. Na zakończenie wizyty lider KPW spotkał się z Megawati Soekarnoputri stojącą na czele rządzącej Demokratycznej Partii Indonezji – Walka i prezydentem Stowarzyszenia Przyjaźni Indonezyjsko-Wietnamskiej.

29 – 30 sierpnia: trzecie Spotkanie Wyższych Urzędników APEC. Do miasta Ho Chi Minh przybyło ok. 2 600 delegatów z 21 krajów Wspólnoty Gospodarczej Azji i Pacyfiku. Między 18 a 28 sierpnia odbyło się 75 zebrań różnych grup roboczych, które czyniły przygotowania do ostatniego Spotkania Wyższych Urzędników przez szczytem APEC w Đà Nẵng.

6 – 7 września: historyczna wizyta prezydenta Egiptu. Abd al-Fattah as-Sisi został pierwszą głową państwa dzierżącą władzę w Kairze, która odwiedziła Wietnam od czasu ustanowienia w 1963 roku stosunków dyplomatycznych. Podczas wizyty doszło m. in. do spotkań Sisiego z prezydentem Trần Đại Quangiem, sekretarzem generalnym Nguyễn Phú Trọngiem, przewodniczącą ZN Ngân oraz premierem Phúciem. Wymiernym efektem rozmów i negocjacji było podpisanie poro-

zumień pomiędzy Ministerstwem Planowania i Inwestycji Wietnamu z jednej strony a egipskim odpowiednikiem i Urzędem Kanału Sueskiego z drugiej. Co więcej sygnowano umowy między resortami rolnictwa odnośnie do współpracy w dziedzinie rybołówstwa czy porozumienia w zakresie transportu i turystyki.

12 – 15 września: szef dyplomacji Azerbejdżanu złożył wizytę w Wietnamie.

Elmar Məmmədyaarov przebywał w Hanoi z roboczą wizytą, podczas której spotkał się m. in. z kierującym wietnamskim MSZ Pham Binh Minhem, premierem Phuciem i Tran Quoc Vuongiem stałym sekretarzem KC KPW. Rozmowy z wietnamskimi politykami dotyczyły głównie wymiany doświadczeń w obszarze wydobycia oraz transportu ropy naftowej i gazu.

15 – 19 września: wicepremier Vương Đình Huệ w Europie. Zastępca szefa wietnamskiego rządu rozpoczął *tournee* od serii spotkań z przedstawicielami Światowej Organizacji Handlu w Genewie, gdzie miały miejsce obchody 40-tej rocznicy członkostwa Wietnamu w ONZ. W kolejnych dniach w Brukseli Huệ spotkał się z Jyrki Katainenem wiceprzewodniczącym Komisji Europejskiej i komisarzem ds. miejsc pracy, wzrostu, inwestycji i konkurencyjności, z którym dyskutował o szybkiej ratyfikacji Umowy o wolnym handlu między Wietnamem a Unią. Jeszcze przed wyjazdem do Bratysławy Huệ miał okazję porozmawiać z belgijskimi politykami, tj. wicepremierem Krisem Peetersem, przewodniczącą Senatu Christine Defraigne i ministrem-prezydentem Regionu Flamandzkiego Geertem Bourgeois.

19 września: Liu Yunshan z wizytą w Hanoi. Członek Stałego Komitetu Biura Politycznego Komunistycznej Partii Chin Liu spotkał się z premierem Nguyễn Xuân Phúcem oraz przewodniczącą ZN Nguyễn Thị Kim Ngân. Rozmawiano głównie o pozytywnych efektach współpracy między rządzącymi partiami i zwiększeniu importu wietnamskich produktów do Chin

II. RELACJE INDOCHIŃSKIE

13 – 16 sierpnia: przewodniczący Narodowego Zgromadzenia Legislacyjnego Tajlandii z oficjalną wizytą w Wietnamie. Pornpetch Wichitcholchai przybył do Hanoi wraz z małżonką na zaproszenie stojącej na czele Zgromadzenia Narodowego Ngân. Ona też jako pierwsza przyjęła Wichitcholchaia, z którym rozmawiała przede wszystkim o współpracy na forum ASEAN czy w ramach innych inicjatyw regionalnych jak Strategia Współpracy Gospodarczej Irawadi – Menam – Mekong. Kolejnego dnia przewodniczący tajskiego NZL spotkał się z premierem Wietnamu Phuciem. Podczas rozmowy politycy poruszyli tematy wzmocnienia współpracy na wielu polach, co miało być poddane szerszej debacie w trakcie wizyty wietnamskiego premiera w Bangkoku. Pobyt Wichitcholchaia zwińczyło spo-

tkanie z Phạm Đình Toảnem, przewodniczącym parlamentarnej grupy Przyjaźni Wietnamsko-Tajskiej.

17 sierpnia: zacieśnianie współpracy między Wietnamem, Laosem a Kambodżą w dziedzinie bezpieczeństwa. W Hanoi spotkały się delegacje trzech państw indochińskich, na czele których stali odpowiednio Tô Lâm – minister bezpieczeństwa publicznego Wietnamu, wicepremier i minister spraw wewnętrznych Kambodży Sar Kheng oraz laotański minister ds. bezpieczeństwa Somkeo Silavon. Dyskutowano przede wszystkim o zacieśnieniu współpracy w dziedzinie zwalczania międzynarodowej przestępczości zorganizowanej.

17 – 19 sierpnia: premier Wietnamu Nguyễn Xuân Phúc złożył wizytę w Tajlandii. Wraz z szefem rządu do Bangkoku udali się również ministrowie przemysłu i handlu, rolnictwa i rozwoju wsi, informacji i komunikacji oraz nauki i technologii. Phúca przywitał sam premier Tajlandii Prayut Chan-ocha poczym obaj szefowie rad ministrów udali się na pierwsze wspólne rozmowy. Politycy podsumowując spotkanie uznali, że priorytetem powinna być współpraca w dziedzinie bezpieczeństwa i obrony, ale wskazano również na konieczność polepszenia relacji gospodarczych korzystając z już istniejących mechanizmów jak Wielki Subregion Mekongu. Kolejnego dnia Phúc spotkał się z ok. 500 bankierami i przedsiębiorcami z obu państw podczas Tajsko-Wietnamskiego Forum Współpracy Gospodarczej, gdzie zawarto szereg umów i porozumień handlowych. Następnie premier Wietnamu rozmawiał z goszczącym kilka dni wcześniej w Hanoi przewodniczącym NZL Pornpetchem Wichitcholchaiem i Premem Tinsulanondą, byłym premierem, a obecnie przewodniczącym Tajnej Rady. Ostatnimi akcentami wizyty Phúca były spotkania z mieszkającymi w Tajlandii Wietnamczykami i pobyt w prowincji Nakhon Pathom, gdzie premier złożył kwiaty pod kompleksem pomnikowym dedykowanym Ho Chi Minowi.

24 – 26 sierpnia: Trọng w Mjanmie/Birmie. Sekretarz generalny KPW przybył do Naypyidaw na zaproszenie prezydenta Htin Kyawa, z którym spotkał się jeszcze w dniu przylotu. Politycy rozmawiali głównie o współpracy w ramach ASEAN i zacieśnieniu relacji gospodarczych. Kolejno Trọng spotkał się z Mahn Win Khaing Thanem przewodniczącym parlamentu Birmy i jego niższej izby, którego przekonywał o obopólnych korzyściach wynikających z potencjalnego pogłębienia współpracy między grupami parlamentarnymi i posłami. Najważniejszym punktem w programie wizyty było spotkanie z Aung San Suu Kyi szefową rządu i *de facto* najważniejszą osobą w państwie, która wyraziła chęć ocieplenia relacji politycznych z Hanoi. Sekretarz Generalny KPW rozmawiał także z politykami z wywodzącej się z junty Partii Solidarności i Rozwoju Związku oraz osobiście podziękował U Tint Swaiowi przewodniczącemu powołanego kilka miesięcy temu Stowarzyszenia

Przyjaźni Birmańsko-Wietnamskiej za działania na rzecz budowania pozytywnego wizerunku jego kraju.

III. WIETNAM I EUROPA ŚRODKOWO-WSCHODNIA

31 lica – 10 sierpnia: przedstawiciele władz Hanoi odwiedzili stolicy Białorusi, Łotwy, Chorwacji i Bułgarii. Na czele wietnamskiej delegacji stanął wicesekretarz Komitetu Ludowego Đào Đức Toàn, którego przyjęli m. in. szef administracji Mińska Andrej Szorac czy burmistrz Rygi Nił Uszakow. W stolicy Bułgarii odbyła się z kolei seria spotkań z przedstawicielami Rady Miejskiej a zwieńczeniem wizyty była rozmowa między przewodniczącą RL Hanoi Nguyễn Thị Bích Ngọc a Kalyanem Pargovem stojącym na czele RM Sofii. Spotkania miały na celu zdobycie doświadczenia w dziedzinie rewitalizacji miast oraz promocję współpracy między Hanoi a europejskimi stolicami.

29 sierpnia: Ambasador Słowacji na pożegnalnym spotkaniu z prezydentem Wietnamu. Trần Đại Quang podziękował Igorowi Pacolákowi za podjęte wysiłki na rzecz wzmocnienia relacji słowacko-wietnamskich. Poprosił również kończącego misję Ambasadora o dalsze wsparcie Bratysławy na rzecz szybkiego podpisania i implementacji Umowy o wolnym handlu UE – Wietnam. 11 września Pacolák spotkał się również z premierem Phúciem dzieląc jego zdanie o pozytywnym wpływie ponownego otwarcia ambasady Słowacji w Wietnamie w 2008 roku na relacje Bratysławy z Hanoi.

4 – 6 września: szef MSZ Ukrainy w Hanoi. Do stolicy Wietnamu przybył stojący na czele ukraińskiej dyplomacji Pawło Klimkin. Podczas spotkania ze swoim odpowiednikiem Phạm Bình Minhem poruszył temat zacieśniania politycznych więzi, a efektem rozmów było podpisanie planu konsultacyjnego na lata 2018-19 oraz umów między ministerstwami sprawiedliwości i Akademiami Dyplomatycznymi obu państw. Zwieńczeniem wizyty Klimkina było zaproszenie od prezydenta Wietnamu, który podziękował Ukrainie za poparcie kandydatury Hanoi na niestałego członka Rady Bezpieczeństwa ONZ na lata 2020-21.

5 – 9 września: delegaci Komunistycznej Partii Wietnamu na Węgrzech. Podczas roboczej wizyty przedstawiciele KPW spotkali się z członkami Węgierskiej Partii Socjalistycznej na czele z wiceprzewodniczącym Zgromadzenia Krajowego Istvánem Hillerem. Dzień później przewodnicząca delegacji wietnamskiej Trương Thị Mai, sekretarz Biura Politycznego Partii, wraz z Gergely Gulyássem reprezentującym Fidesz podpisali memorandum zapowiadające współpracę polityczną. Dozło również do spotkania Mai z László Kövérem stojącym na czele ZK Węgier

oraz ministrem handlu Péterem Szijjártó, z którymi dyskutowano m. in. o zbliżającej się wizycie prezydenta Orbána w Wietnamie.

7 – 11 września: pierwszy wicepremier Serbii i minister spraw zagranicznych w Hanoi. Ivica Dačić spotkał się w Wietnamie z szefem tamtejszego MSZ Minhem oraz premierem Phúciem. Politycy zgodnie stwierdzili, że ta wizyta jest istotnym krokiem w procesie polepszania relacji między Belgradem a Hanoi.

12 września: spotkanie Ambasadora Węgier do Wietnamu z premierem Phúciem. Csaba Öry rozmawiał z szefem wietnamskiego rządu głównie na temat zbliżającej się wizyty węgierskiego premiera. Z kolei sam Phúc podziękował za wsparcie budowy szpitala onkologicznego w mieście Cần Thơ.

20 – 21 września: Vương Đình Huệ z wizytą w Bratysławie. Wietnamskiego polityka jako pierwszy przyjął wicepremier i szef resortu spraw wewnętrznych Robert Kaliňák, a kolejnego dnia premier Słowacji Robert Fico. Głównym tematem rozmów była współpraca między Bratysławą a Hanoi w kontekście potencjalnego wpływu Umowy o wolnym handlu UE – Wietnam na relacje gospodarcze między obiema stolicami. Huệ odwiedził również Kraj tarnawski, gdzie zamieszkuje ok. 400 Wietnamczyków. Ostatnim akcentem wizyty wicepremiera był udział w warsztacie poświęconym promocji wietnamsko-słowackich inwestycji, w których udział wzięło ok. 100 biznesmenów ze Słowacji i innych krajów Europy Środkowo-Wschodniej.

24 – 26 września: Viktor Orbán w Wietnamie na zaproszenie Nguyễn Xuân Phúca. Premier Węgier miał okazję spotkać się nie tylko z szefem rządu w Hanoi. Orbána przyjęli również Nguyễn Phú Trọng, prezydent Quang oraz przewodnicząca Zgromadzenia Narodowego Ngân. Efektem spotkań było podpisanie wielu porozumień w obszarze edukacji, kultury, rolnictwa czy komunikacji. Najważniejszą umową, jaką sygnowały obie strony, było jednak porozumienie o współpracy wietnamskiego Ministerstwa Finansów i węgierskiego resortu Gospodarki Narodowej. Symbolicznym aktem było również zawarcie partnerstwa między miastem Kaposvár na Węgrzech a Cần Thơ w Delcie Mekongu. Czołówka wietnamskich polityków podziękowała premierowi Orbánowi za poparcie Węgier dla kandydatury Hanoi na niestałego członka Rady Bezpieczeństwa ONZ na lata 2020-21 oraz działania na rzecz szybkiego podpisania Umowy o wolnym handlu UE – Wietnam.

KOMENTARZ

1. Wietnamskie media poświęciły dużą uwagę wizycie premiera Węgier Viktora Orbána. Obecność szefa budapesztańskiego rządu w Hanoi świadczy o dużym zainteresowaniu Węgier wietnamskim rynkiem, który może być bardziej do-

stępny po wejściu w życie Umowy o wolnym handlu między Brukselą a Hanoi. Obecnie w Wietnamie realizowanych jest 15 węgierskich inwestycji bezpośrednich o wartości rzędu 50 mln \$, a Budapeszt pozostaje największym dostarczycielem Oficjalnej Pomocy Rozwojowej spośród krajów Europy Środkowo-Wschodniej, udzielając Hanoi kolejnych kredytów. Eksperci widzą również potencjał we współpracy węgiersko-wietnamskiej wokół zasobów wody i wskazują na konieczność usprawnienia mechanizmu Mekong – Dunaj. Obserwując czerwcowe wizyty prezydenta Czech Miloša Zemana i wicepremiera Słowacji Roberta Kaliňáka oraz biorąc pod uwagę planowany na grudzień pobyt prezydenta Polski Andrzeja Dudy wydawać się może, że Wietnam staje się języczkiem uwagi dla krajów EŚW, a potencjał, jaki płynie ze współpracy z tym azjatyckim państwem wprowadza element rywalizacji między krajami Grupy Wyszehradzkiej o względy Hanoi. Dla Wietnamczyków taka sytuacja wydaje się być dobrą okazją do wypracowania wzorca współpracy z krajami Europy Środkowo-Wschodniej oraz zyskania silnej grupy wsparcia na forum europejskim.

2. Wrześniowa wizyta prezydenta Egiptu w Wietnamie była niewątpliwie historycznym momentem w relacjach między Hanoi a Kairem. Od czasu ustanowienia relacji dyplomatycznych Sisi jako pierwszy lider egipski odwiedził Wietnam przy okazji swojego azjatyckiego *tournee*. Relacje między obydwojoma państwami wkroczyły w inną fazę już w 2013 roku, kiedy Kair, jako pierwszy z krajów północnoafrykańskich, uznał Wietnam za w pełni wolnorynkową gospodarkę. Obecnie Egipt jest dla Hanoi drugim partnerem na Czarnym Lądzie, biorąc pod uwagę wartość wymiany handlowej kształtującą się jednak na niskim poziomie ok. 316 mln\$. Jej poziom może jednak wrosnąć, kiedy Wietnam otrzyma certyfikat Halal, w czym pomoc Egipt zadeklarował już w 2015 roku, i będzie mógł eksportować żywność do krajów islamskich. Pobyt Sisiego w Hanoi jest związany z wdrażaniem nowej polityki „Look East”, której Wietnam jako pręźnie rozwijająca się gospodarka może stanowić istotne ogniwo w egipskiej strategii wobec Azji Wschodniej i Południowo-Wschodniej.
3. W Wietnamie trwają gorączkowe przygotowania do szczytu Wspólnoty Gospodarczej Azji i Pacyfiku, który zaplanowany jest na 11 i 12 listopada. Do Đà Nẵng przyjadą liderzy 21 państw tworzących APEC na czele z prezydentem USA i Rosji oraz przewodniczącym ChRL. Mająca luźną strukturę Wspólnota stanowi istotne forum współpracy gospodarczej, a jej znaczenie ponownie wzrosło wraz z wycofaniem się Donalda Trumpa z Partnerstwa Transpacyficznego. Choć kraje zainteresowane podpisaniem TPP nadal rozważają chęć współpracy w tej formule bez udziału USA to z pewnością oddziaływanie porozumień będzie zdecydowanie mniejsze. Z tego też względu na najbliższym szczycie APEC mogą zapaść kluczowe decyzje, co do kształtu gospodarczych sojuszy i roli Chin i Stanów Zjednoczonych w nowo kształtującym się łądzie ekonomicznym. Dla Wietnamu wydarzenie jest niewątpliwie okazją do zaprezentowania swoich osiągnięć i postępu, jaki dokonał się w kraju od ostatniego szczytu Wspólnoty organizowanego w stołecznym Hanoi w 2006 roku. Wiet-

namczycy liczą również, że wizyty liderów najpotężniejszych państw świata skupiające uwagę mediów będą pomocne w kreowaniu pozytywnego wizerunku kraju, jako miejsca przyjaznego zarówno inwestorom, jak i turystom.

OŚRODEK
SPRAW
AZJATYCKICH

RAPORTY OPINIE DORADZTWO

PIERWSZY W POLSCE UNIWERSYTECKI
THINK-TANK

DORADZTWO POLITYCZNE I BIZNESOWE

ZESPÓŁ Z PRAKTYKĄ W AZJI

www.osa.uni.lodz.pl

